

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC GIÁO DỤC
VNU UNIVERSITY OF EDUCATION

Biên soạn:

Trần Thành Nam – Phạm Mạnh Hà

Hoàng Gia Trang – Nguyễn Phương Hồng Ngọc

CẨM NANG

TỰ VẤN HƯỚNG NGHIỆP

Dành cho

Học sinh Trung học

**SẢN PHẨM ĐỒNG HÀNH VỚI HSSV
MÙA COVID, 05/2020**

Scan mã QR dưới đây để
tải cuốn cẩm nang

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC GIÁO DỤC
VNU UNIVERSITY OF EDUCATION

Trường Đại học Giáo dục là trường thành viên của Đại học Quốc gia Hà Nội. Đây là một cơ sở GD Đại học liên tục xếp hạng trong nhóm trường top **1000** thế giới và hàng đầu ở Việt Nam.

Tỷ lệ giảng viên của Nhà trường có trình độ Tiến sĩ trở lên là **80%**, có chức danh Giáo sư, Phó Giáo sư là **29%** thuộc loại cao nhất cả nước cùng nhiều giảng viên có học hàm, học vị cao giảng dạy giai đoạn cơ bản đến từ các trường Đại học thành viên.

Năm **2020**, Nhà trường tuyển sinh đại học theo các tổ hợp truyền thống và một số phương thức xét tuyển khác cho **15** ngành dưới đây

- Sư phạm Toán học
- Sư phạm Vật lý
- Sư phạm Hóa học
- Sư phạm Sinh học
- Sư phạm Khoa học tự nhiên
- Sư phạm Ngữ văn
- Sư phạm Lịch Sử
- Sư phạm Lịch sử và Địa lý
- Quản trị trường học
- Quản trị chất lượng giáo dục
- Quản trị công nghệ giáo dục
- Khoa học giáo dục
- Tham vấn học đường
- Giáo dục tiểu học
- Giáo dục mầm non

TRƯỜNG ĐẠI HỌC GIÁO DỤC, ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

Địa chỉ: 144 Xuân Thủy, Quận Cầu Giấy, Hà Nội, Việt Nam.

Điện thoại: (0247 3017 123).

Website: <http://www.education.vnu.edu.vn>

Email: education@vnu.edu.vn

Facebook: <https://www.facebook.com/education.vnu.edu.vn/>

Thông tin tuyển sinh
xem tại:

LỜI NÓI ĐẦU

Các bạn HSSV thân mến!

Chúng ta đang ở trong những thập niên đầu tiên của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4. Nghề nghiệp trong xã hội có rất nhiều chuyển biến so với trước đây. Sẽ có rất nhiều công việc truyền thống biến mất hoặc bị thay thế bởi máy móc. Rất nhiều công việc mới chưa từng có trong hình dung của chúng ta sẽ xuất hiện

Muốn thành công và hạnh phúc trong tương lai, mỗi người chúng ta cần có một nghề phù hợp, có năng lực tự học để di chuyển nghề nghiệp, năng lực tự tạo việc làm trong môi trường hoàn cảnh sống biến đổi.

Cẩm nang này là một đóng góp của các giảng viên Trường Đại học Giáo dục, ĐHQGHN trong chương trình Đồng hành cùng HSSV trong mùa Covid do Vụ GDCT&CTHSSV Bộ GD&ĐT phối hợp cùng UNICEF tổ chức. Chúng tôi mong muốn mang lại cho các bạn HSSV một số thông tin cơ bản về công tác hướng nghiệp, những chỉ dẫn cần thiết trong việc lựa chọn nghề nghiệp, lập kế hoạch nghề nghiệp cho bản thân, giới thiệu những nguồn tài liệu hữu ích về những ngành nghề đào tạo cũng như nhu cầu của thị trường lao động.

Nhóm tác giả rất mong sự đón nhận và đóng góp cho nội dung cẩm nang từ các bạn HSSV, thầy cô giáo và quý vị phụ huynh. Mọi ý kiến đóng góp xin gửi vào hòm thư: namtran@vnu.edu.vn

Trân trọng!

Thay mặt nhóm tác giả,
PGS. TS. Trần Thành Nam

MỤC LỤC

1

Bối cảnh nghề nghiệp

2

**Hiểu mình, hiểu nghề,
hiểu trường**

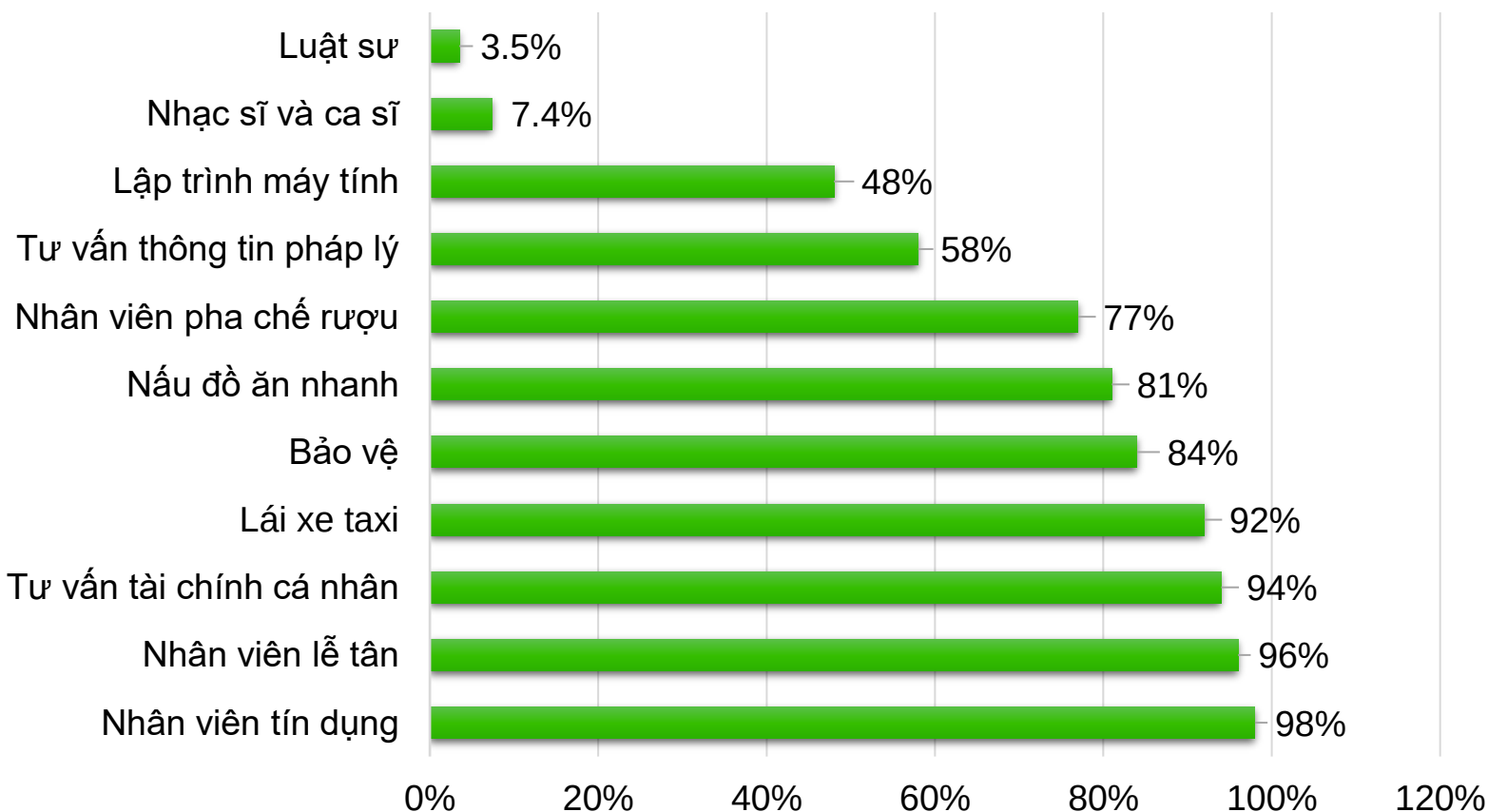
3

Hỏi – đáp

A collection of school supplies is arranged on a green background. In the top left, there are several yellow pencils, some sharpened, and a black spiral notebook. Below the pencils, there are several colorful paper clips in yellow, green, blue, and pink. A pair of blue-handled scissors is positioned in the lower center. To the left of the scissors, there is a yellow ruler and a small blue sharpener. In the bottom left corner, there is a white spiral notebook with a grid pattern. The text "Bồi cảnh nghề nghiệp" is written in white on the right side of the image.

Bồi cảnh nghề nghiệp

Một số công việc truyền thống đang có nguy cơ biến mất...

Rất nhiều công việc mới ra đời...

Chuyên gia
phân tích đám
mây

Người sáng tạo
nội dung trên
Youtube

STEM

Kỹ sư IA
(trí tuệ
nhân tạo)

Lập trình
ứng dụng

Kỹ thuật viên
dịch vụ điện
thoại di động

Phân tích web

Thiết kế
thực tế ảo

Nhà khoa học
dữ liệu

Chuyên gia
trải nghiệm
người dùng

...

Những công việc chưa từng có trong hình dung của chúng ta đã giúp những người Việt trở thành danh và giàu có...

TỰ ĐỘNG HÓA

VÀ SỐ HÓA TẠI NƠI LÀM VIỆC

Máy móc, rô-bốt, trí tuệ nhân tạo, công nghệ thông tin đang nhanh chóng thâm nhập nơi làm việc trên toàn thế giới nói chung và Việt Nam nói riêng.

Chưa rõ tự động hóa sẽ ảnh hưởng khi nào và như thế nào đến tính chất, số lượng việc làm của Việt Nam, nhưng ước tính tỉ lệ mất việc làm do ứng dụng công nghệ ở Việt Nam sẽ là từ **10** đến **70%**.

Quá trình cơ giới hóa trong lĩnh vực tạo việc làm lớn nhất của Việt Nam, tức là sản xuất nông nghiệp, đang đem lại những kết quả phức tạp: trong một số trường hợp, máy móc thay thế lao động làm thuê, trong khi lại tạo việc làm có số lượng, chất lượng cao hơn ở trường hợp khác.

Dự báo nhiều công việc sẽ bị thay thế bởi robot trong 10 năm nữa...

Click vào link hoặc scan mã QR để xem nghề nào có thể bị robot thay thế nhé!

<https://willrobotstakemyjob.com/?>

A collection of school supplies is arranged on a bright blue background. In the top left, there are orange pencil sharpeners. Below them are several notebooks: a blue spiral-bound one, a brown spiral-bound one, a green patterned one, and a black one. A yellow pencil and a green pen are visible. A blue ruler with white markings is placed diagonally across the notebooks. A pair of yellow-handled scissors is positioned near the bottom center. To the right of the scissors is a pink eraser and a white glue bottle with a red nozzle. The text 'Hiểu mình', 'Hiểu nghề', and 'Hiểu trường' is written in white, stacked vertically on the right side of the image.

Hiểu mình
Hiểu nghề
Hiểu trường

HƯỚNG NGHIỆP LÀ GÌ?

Hướng nghiệp là quá trình xác định sự lựa chọn nghề nghiệp dựa trên những căn cứ về nguyện vọng, sở thích và nhu cầu thị trường lao động.

HIỂU SAI

- Đơn giản
- Thực hiện khi cần
- Chọn một việc để làm kiếm sống
- Đảm bảo sự ổn định lâu dài

HIỂU ĐÚNG

- Phức tạp
- Thực hiện theo một quá trình
- Chọn một việc để phát triển bản thân
- Đảm bảo sự thích ứng với mọi biến động

TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC CHỌN ĐÚNG NGHỀ

Chọn đúng

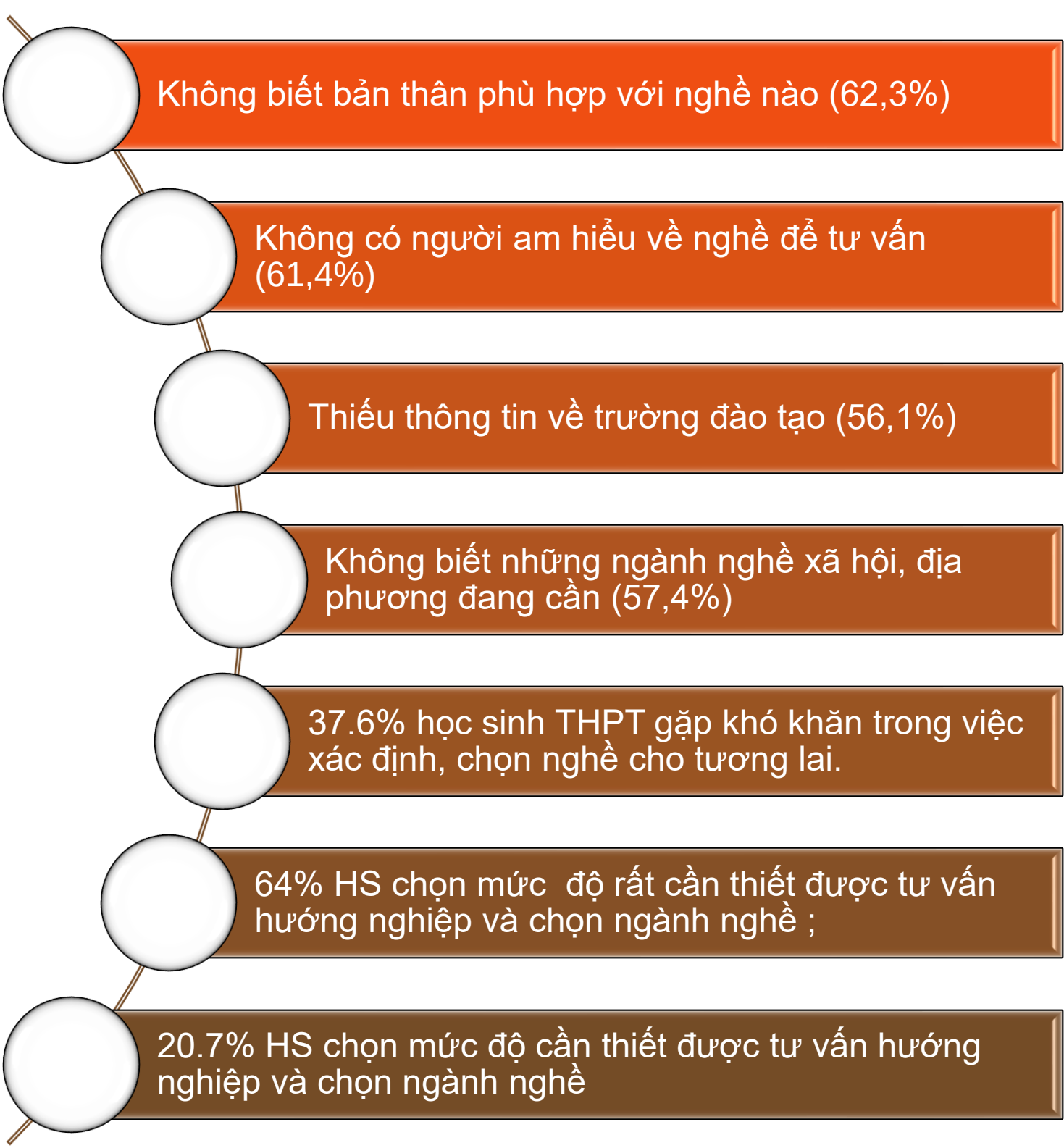
- Phát huy năng lực
- Hạnh phúc, thỏa mãn nghề nghiệp
- Đảm bảo cuộc sống
- Có sự nghiệp vững chắc

Chọn sai

- Năng lực thui chột
- Chán nản/ mệt mỏi
- Không thành công

Khó khăn thường gặp khi định hướng nghề nghiệp...

Không biết bản thân phù hợp với nghề nào (62,3%)

Không có người am hiểu về nghề để tư vấn (61,4%)

Thiếu thông tin về trường đào tạo (56,1%)

Không biết những ngành nghề xã hội, địa phương đang cần (57,4%)

37.6% học sinh THPT gặp khó khăn trong việc xác định, chọn nghề cho tương lai.

64% HS chọn mức độ rất cần thiết được tư vấn hướng nghiệp và chọn ngành nghề ;

20.7% HS chọn mức độ cần thiết được tư vấn hướng nghiệp và chọn ngành nghề

SAI LẦM THƯỜNG GẶP CỦA HS KHI CHỌN NGHỀ

1

- Dựa vào duy nhất năng lực học tập

2

- Chọn nghề theo trào lưu

3

- Chọn nghề vì lý do kinh tế

4

- Chọn nghề được xã hội trọng vọng

5

- Dành ít thời gian để tìm hiểu nghề nghiệp

6

- Tư tưởng học gì cũng được miễn là đại học

Cha mẹ cũng sai lầm...

1

- Thiếu tôn trọng mong muốn của con

2

- Áp đặt với suy nghĩ : Còn nhỏ, chưa biết gì

3

- Bỏ mặc không quan tâm đến định hướng nghề

4

- Coi trọng hình thức nghề hơn giá trị nghề

5

- Sắp đặt toàn bộ lộ trình cho con

6

- Hướng nghề nhưng không căn cứ vào khả năng

7

- Sử dụng tài chính để giúp con có việc làm

8

- Chú ý đến cơ hội xin việc hơn là cơ hội phát huy sở trường

Xã hội đôi khi cũng chưa hiểu đúng về nghề...

Cháu học ngoại ngữ, chắc xem phim không cần phụ đề hả?

Cháu học quản trị kinh doanh, chắc ra trường làm sếp hả?

Cháu học quản trị nhân lực, thế sau này định làm bảo mẫu hay gì à?

Cháu học thủy lợi hả, sang nhà thông hộ bác cái cống?

Cháu học dược, ra trường bán thuốc hay gì?

Cháu học tâm lý học à? Thế có biết coi bói không?

Cháu học ngân hàng, chắc sau này cho vay cầm đồ hả?

MỘT SỐ NGUYÊN TẮC CHỌN NGHỀ

1 Nguyên tắc 1

Chỉ nên chọn nghề phù hợp với sở thích và hứng thú của bản thân

2 Nguyên tắc 2

Không nên chọn nghề mà bản thân không có đủ điều kiện đáp ứng (về sở thích, tính cách, năng lực, v.v.)

3 Nguyên tắc 3

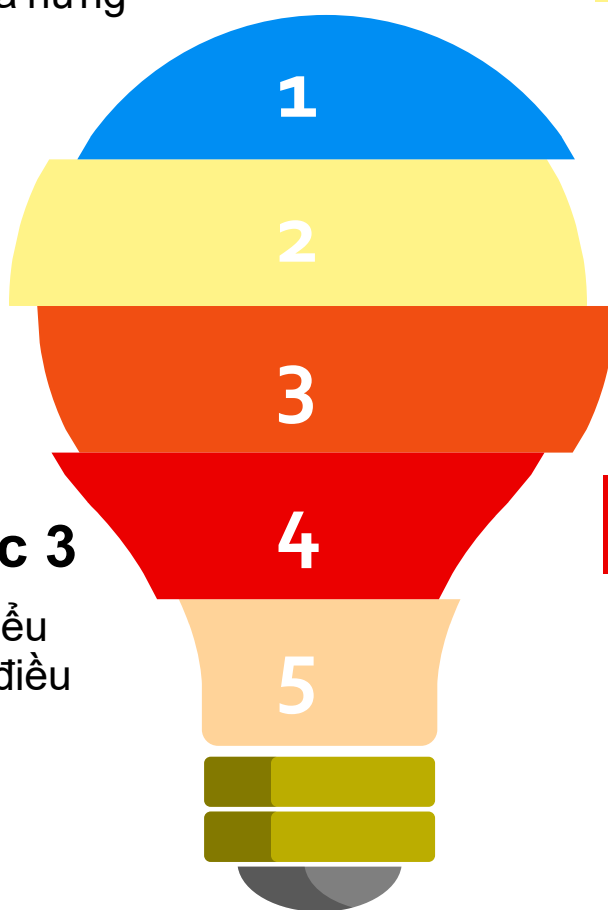
Chỉ chọn khi đã có hiểu biết đầy đủ về nghề (điều kiện, môi trường, tính chất, khó khăn, thách thức...)

4 Nguyên tắc 4

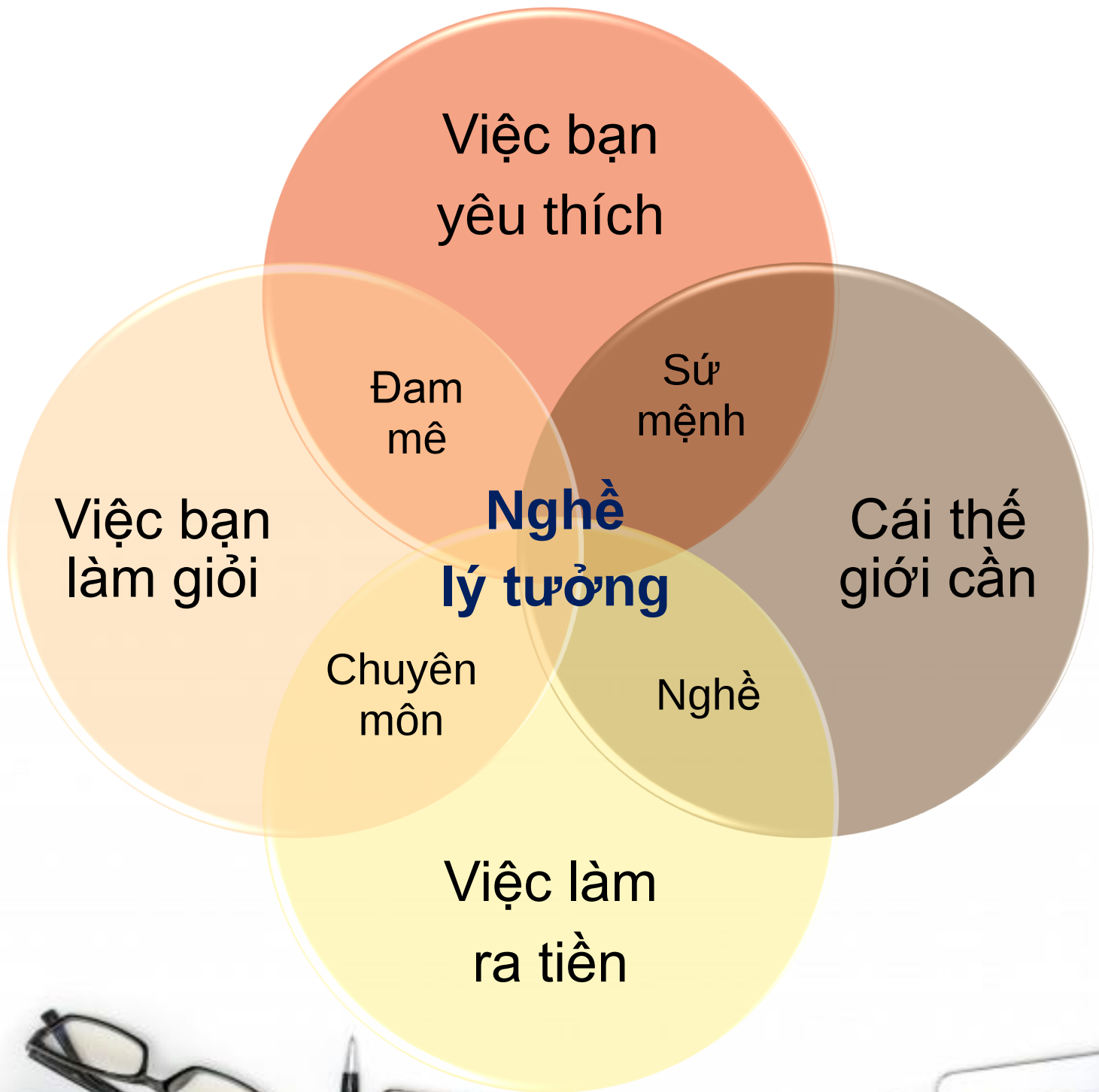
Không chọn nghề mà xã hội không còn nhu cầu

5 Nguyên tắc 5

Chọn nghề đáp ứng được những giá trị mà bản thân coi là quan trọng và có ý nghĩa

MỘT SỐ NGUYÊN TẮC CHỌN NGHỀ

MỘT SỐ NGUYÊN TẮC CHỌN NGHỀ

SỞ THÍCH NĂNG LỰC			
	Không thích	Thích vừa	Rất thích
Không phù hợp	Đừng chọn	Đừng chọn	Đừng chọn
Tương đối phù hợp	Đừng chọn	Có thể chọn	Chọn được
Rất phù hợp	Đừng chọn	Chọn được	Chọn tốt

MỘT SỐ NGUYÊN TẮC CHỌN NGHỀ

SỞ THÍCH NĂNG LỰC			
	Không thích	Thích vừa	Rất thích
Không phù hợp	Đừng chọn	Đừng chọn	Đừng chọn
Tương đối phù hợp	Đừng chọn	Có thể chọn	Chọn được
Rất phù hợp	Đừng chọn	Chọn được	Chọn tốt

HIỂU MÌNH

HIỂU MÌNH

Bạn có năng lực nào?

Tìm hiểu về các năng lực trí tuệ tại đây nhé!

<https://youtu.be/jOF1EtIr7LE>
(phần 1)

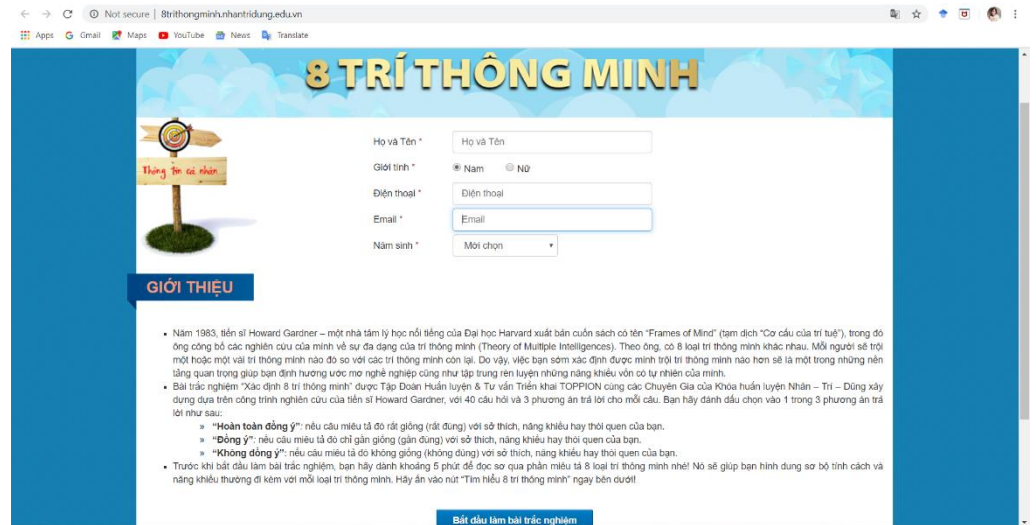
<https://youtu.be/VmjFprgiYNY>
(phần 2)

Trắc nghiệm

“Xác định 8 trí thông minh”

của Howard Gardner

8 TRÍ THÔNG MINH

Họ và Tên *

Giới tính * ☒ Nam ☐ Nữ

Điện thoại *

Email *

Năm sinh *

GIỚI THIỆU

- Năm 1983, tiến sĩ Howard Gardner – một nhà tâm lý học nổi tiếng của Đại học Harvard xuất bản cuốn sách có tên “Frames of Mind” (tạm dịch “Cấu trúc của trí tuệ”), trong đó ông công bố các nghiên cứu của mình về sự đa dạng của trí thông minh (Theory of Multiple Intelligences). Theo ông, có 8 loại trí thông minh khác nhau. Mỗi người sẽ trội một hoặc một vài trí thông minh nào đó so với các trí thông minh còn lại. Do vậy, việc bạn sớm xác định được mình trội trí thông minh nào hơn sẽ là một trong những nền tảng quan trọng giúp bạn định hướng ước mơ nghề nghiệp cũng như tập trung rèn luyện những năng khiếu vốn có tự nhiên của mình.
- Bài trắc nghiệm “Xác định 8 trí thông minh” được Tập Đoàn Huấn luyện & Tư vấn Triển khai TOPPION cùng các Chuyên Gia của Khoa huấn luyện Nhân – Trí – Dũng xây dựng dựa trên công trình nghiên cứu của tiến sĩ Howard Gardner, với 40 câu hỏi và 3 phương án trả lời cho mỗi câu. Bạn hãy đánh dấu chọn vào 1 trong 3 phương án trả lời như sau:
 - » “Hoàn toàn đồng ý”: nếu câu miêu tả đó rất giống (trật đúng) với sở thích, năng khiếu hay thói quen của bạn.
 - » “Đồng ý”: nếu câu miêu tả đó chỉ gần giống (gần đúng) với sở thích, năng khiếu hay thói quen của bạn.
 - » “Không đồng ý”: nếu câu miêu tả đó không giống (không đúng) với sở thích, năng khiếu hay thói quen của bạn.
- Trước khi bắt đầu làm bài trắc nghiệm, bạn hãy dành khoảng 5 phút để đọc sơ qua phần miêu tả 8 loại trí thông minh nhé! Nó sẽ giúp bạn hình dung sơ bộ tính cách và năng khiếu thường đi kèm với mỗi loại trí thông minh. Hãy ấn vào nút “Tìm hiểu 8 trí thông minh” ngay bên dưới!

Bắt đầu làm bài trắc nghiệm

Click vào link hoặc scan mã QR để tìm hiểu nhé!

<http://8trithongminh.nhantridung.edu.vn/>

Xu hướng, tính cách, đặc điểm nhân cách nào?

Một số công cụ dưới đây sẽ giúp em xác định được phần nào xu hướng tính cách, đặc điểm nhân cách của mình.

1. Trang web trắc nghiệm tâm lý của trường Đại học Giáo dục – Đại học Quốc gia Hà Nội*

Chức năng:

- Đánh giá nhân cách
- Thiên hướng nghề nghiệp
- Khó khăn tâm lý

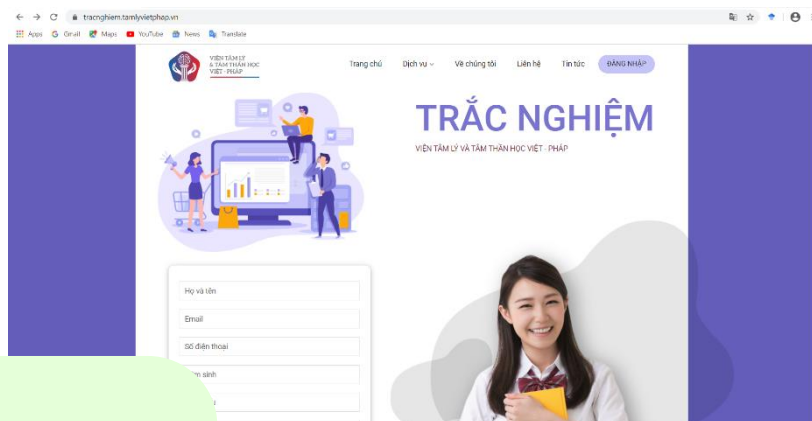
Click vào link hoặc scan mã QR để tìm hiểu nhé!

<http://danhgiatamly.ued.vnu.edu.vn/>

Xem hướng dẫn sử dụng trong phần **PHỤ LỤC*

2. Trắc nghiệm hướng nghiệp – Viện Tâm lý và Tâm thần học Việt Pháp*

Chức năng:

- Đánh giá thiên hướng nghề nghiệp
- Giới thiệu ngành nghề và chương trình đào tạo phù hợp

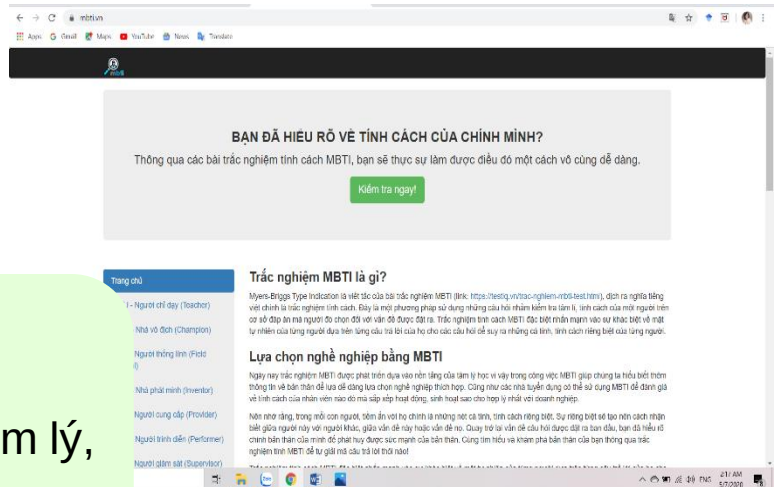
Click vào link hoặc scan mã QR để tìm hiểu nhé!

<https://tracngkiem.tamlyvietphap.vn/>

Xem hướng dẫn sử dụng trong phần **PHỤ LỤC*

3. Trắc nghiệm MBTI (Myers-Briggs Type Indication)

Chức năng:

- Tìm hiểu đặc điểm tâm lý, xu hướng tính cách

Click vào link hoặc scan mã QR để tìm hiểu nhé!

<https://mbti.vn/>

E Extroverts <i>Người hướng ngoại</i> Người hướng ngoại luôn tràn đầy năng lượng, cởi mở, thích giao lưu với mọi người, có thể đảm đương nhiều công việc một lúc.	S Sensors <i>Người thực tế</i> Người thực tế luôn tập trung vào sự thực và các chi tiết, vận dụng kiến thức chung để phán đoán hoặc giải quyết một vấn đề.	T Thinkers <i>Người suy tính</i> Người suy tính có xu hướng đưa ra các quyết định dựa trên sự phân tích logic, cân nhắc khách quan giữa ưu, nhược điểm.	J Judgers <i>Người cứng nhắc</i> Người cứng nhắc thích tự mình lên kế hoạch, tổ chức và chuẩn bị mọi việc. Họ chỉ cảm thấy nhẹ lòng sau khi tuân thủ các nguyên tắc.
I Introverts <i>Người hướng nội</i> Người hướng nội ưa làm việc một mình hoặc theo nhóm nhỏ, thích sự cố định và chỉ có thể tập trung vào một việc trong một thời điểm.	N Intuitives <i>Người trực quan</i> Người trực quan thường bị thu hút bởi các hình ảnh, mẫu mã, có năng khiếu trong việc đổi mới giá trị cũng như đưa ra các giải pháp sáng tạo cho vấn đề.	F Feelers <i>Người cảm tính</i> Người cảm tính sống thiên về tình cảm, khá nhạy cảm, thường quyết định dựa vào cảm xúc của mình, luôn để tâm đến việc người khác sẽ bị ảnh hưởng như thế nào bởi hành động của họ.	P Perceivers <i>Người linh hoạt</i> Người linh hoạt luôn tránh đưa quyết định tại thời điểm nói, họ dành thời gian suy nghĩ để có được sự lựa chọn đúng đắn nhất. Họ cũng là người thích sự linh hoạt trong việc thực hiện kế hoạch.

4. Trắc nghiệm nhân cách Cattell

<https://drive.google.com/open?id=1Gy7cZhOv-HCzV0T60I7xfeXHU4NrCzv7>

TRẮC NGHIỆM NHÂN CÁCH CATTELL

Hãy trả lời **trung thực** từng câu hỏi bằng cách chọn một câu duy nhất trong từng cặp câu trả lời mô tả đúng nhất về bạn. Hãy trả lời như chính con người thật của bạn, đừng chọn câu trả lời mà bạn muốn hay phải như vậy.

1. Nếu mô tả về mình, bạn là người:

- a. Nói nhiều hơn là nghe người khác nói.
- b. Lắng nghe người khác nhiều hơn là nói.
- c. Chú ý các tiểu tiết.
- d. Chú ý bức tranh toàn cảnh và những việc có thể xảy ra.
- e. Quyết định mọi việc rất khách quan.
- f. Quyết định mọi việc theo giá trị riêng của chúng và cảm nhận của bạn.
- g. Thực hiện đúng kế hoạch đặt ra, không muốn thay đổi.
- h. Linh hoạt khi thực hiện các kế hoạch.

2. Trong những buổi họp mặt hay tranh luận cùng bạn bè, bạn ...

- a. Thích là tâm điểm của sự chú ý.
- b. Cảm thấy thoải mái khi ở một mình.

ENFJ (Extrovert, Intuitive, Feeler, Judger) Bạn là người dễ cảm thông và độc đáo. Bạn thích làm việc trong môi trường ngăn nắp. Bạn rất có trách nhiệm. Khi làm bất cứ việc gì, bạn thường dồn hết tâm trí của mình vào đó. *Bạn có thể trở thành một Chuyên viên quảng cáo, Biên tập tạp chí, Nhà sản xuất các chương trình TV, Nhân viên marketing, Nhà văn/Nhà báo.	ENFP (Extrovert, Intuitive, Feeler, Perceiver) Thật tuyệt vời! Bạn rất thông minh và luôn muốn học hỏi nhiều hơn. Bạn nói khá nhiều và là người khá thoải mái. Bạn rất nhiệt tình, có nhiều sáng kiến. Bạn thường dễ dàng vượt qua mọi khó khăn. *Nghề nghiệp phù hợp với bạn: Nhân viên quảng cáo, chuyên viên Phát triển phần mềm, Nhà báo, Nhà thiết kế, Giám đốc sáng tạo.	ENTJ (Extrovert, Intuitive, Thinker, Judger) Bạn khá thân thiện với mọi người. Tuy nhiên bạn là người rất kiên quyết và thẳng tính. Vì vậy bạn có thể làm tổn thương người khác. Bạn rất quyết đoán và ngăn nắp. *Bạn có thể trở thành: Giám đốc điều hành, Tư vấn viên, chuyên viên nhà đất, Nhân viên marketing, Nhà phân tích tài chính.	ENTP (Extrovert, Intuitive, Thinker, Perceiver) Bạn rất có duyên. Mọi người đều thích bạn vì bạn là người thân thiện và thoải mái. Bạn rất sáng tạo, nhưng cũng dễ thay đổi. Khả năng phân tích của bạn khá tốt. *Bạn nên làm những công việc: Đầu tư ngân hàng, Người viết quảng cáo, Hoạch định chiến lược, Phát thanh viên radio/TV.
---	---	--	--

ESFJ (Extrovert, Sensor, Feeler, Judger) Bạn rất năng động và tràn đầy nhiệt huyết. Tuy nhiên bạn khá nhạy cảm và dễ bị tổn thương. Bạn là người ngăn nắp và có trách nhiệm. Bạn không thích sự thay đổi. *Bạn có thể là một chuyên gia kinh doanh Bất động sản, Bác sĩ thú y, Giáo viên, Y tá, Nhân viên kinh doanh, Nhân viên du lịch.	ESFP (Extrovert, Sensor, Feeler, Perceiver) Bạn khá thoải mái và thoải mái. Vì vậy đừng ngạc nhiên khi thỉnh thoảng bạn cảm thấy mình hơi bốc đồng nhé! Tuy nhiên bạn rất ham học hỏi. Bạn rất năng động và yêu các hoạt động xã hội. *Bạn có thể trở thành một Giáo viên mầm non, Bác sĩ chuyên khoa, Bác sĩ thú y, Nha sĩ.	ESTJ (Extrovert, Sensor, Thinker, Judger) Bạn có khuynh hướng nói thẳng những điều bạn nghĩ. Bạn rất thực tế, khó thay đổi ý kiến và nghiêm túc. Bạn yêu thích tính truyền thống và rất giỏi quyết định mọi chuyện. *Bạn có thể trở thành Nhân viên kinh doanh, Nhân viên bất động sản, Dược sĩ, Sĩ quan.	ESTP (Extrovert, Sensor, Thinker, Perceiver) Bạn là người năng động, vui vẻ và quyến rũ nhưng hơi bốc đồng. Bạn thích thử thách và luôn luôn muốn học hỏi thêm nhiều điều mới lạ. Bạn cũng là người hiếu kỳ, điềm đạm và suy nghĩ logic. *Bạn có thể trở thành Nhân viên y tế, Môi giới chứng khoán, Nhân viên bảo hiểm, Kỹ sư, Nhân viên du lịch.
---	---	--	---

INFJ (Introvert, Intuitive, Feeler, Judger) Bạn khá sáng tạo và có khả năng làm việc độc lập. Bạn luôn suy nghĩ kĩ trước khi làm bất cứ việc gì. Bạn luôn dành hết đam mê cho những gì mình làm. *Nghề nghiệp phù hợp với bạn là: <i>Giáo viên, Chuyên viên huấn luyện, Biên tập viên, Giám đốc sáng tạo, Nhà văn.</i>	INFP (Introvert, Intuitive, Feeler, Perceiver) Bạn khá trầm lặng, kín đáo và tốt bụng. Thỉnh thoảng bạn khá nhạy cảm nên cũng dễ bị tổn thương. Bạn là người sáng tạo, độc đáo và giàu trí tưởng tượng. *Những nghề thích hợp với bạn: <i>Chuyên gia nhân sự, Nhà nghiên cứu, Nhà tâm lý học, Thông dịch viên, Thủ thư, Thiết kế thời trang, Biên tập viên.</i>	INTJ (Introvert, Intuitive, Thinker, Judger) Bạn thích sự độc lập và ngăn nắp. Bạn là người giàu trí tưởng tượng. Bạn có óc phân tích và logic. Bạn luôn khát khao nâng cao năng lực và kiến thức của mình. Bạn khá thận trọng và kín đáo. * Những nghề phù hợp với bạn: <i>Nhà văn tự do, Hoạch định truyền thông, Kiến trúc sư, Quản trị mạng, Phát triển phần mềm.</i>	INTP (Introvert, Intuitive, Thinker, Perceiver) Bạn khá trầm lặng. Bạn có khả năng làm việc độc lập cao. Người khác có thể kể với bạn những bí mật của họ vì bạn là người rất kín đáo. Bạn là người sáng tạo và khéo léo, nhưng bạn cũng hay thay đổi. *Bạn có thể phát triển nghề nghiệp của mình theo hướng: <i>Chuyên viên phân tích tài chính, Nhà kinh tế học, Nhạc sĩ, Thiết kế Web, Xây dựng chiến lược.</i>
---	--	--	--

ISFJ (Introvert, Sensor, Feeler, Judger) Bạn là người cẩn thận, hiền lành và sâu sắc. Bạn làm việc chăm chỉ, có óc tổ chức và kiên quyết. Bạn rất quan tâm đến người khác. Bạn thích cuộc sống ổn định và giúp đỡ người khác. *Những nghề thích hợp với bạn gồm <i>Thủ thư, Người trang trí nội thất, Chăm sóc khách hàng, Nhân viên kế toán, Giáo viên.</i>	ISFP (Introvert, Sensor, Feeler, Perceiver) Bạn rất tốt bụng và dễ cảm thông. Bạn là người chu đáo và trung thực. Bạn khá nhạy cảm nên rất dễ bị tổn thương. Tuy nhiên bạn rất dễ thích ứng với sự thay đổi. *Bạn có thể trở thành <i>Nhân viên thiết kế, Chăm sóc khách hàng, Đầu bếp, Nha sĩ.</i>	ISTJ (Introvert, Sensor, Thinker, Judger) Bạn là người trầm lặng. Bạn rất cẩn thận, trung thực và tỉ mỉ. Bạn thích sự ổn định, nhưng bạn cũng có thể thích nghi với sự thay đổi. Bạn làm việc chăm chỉ và rất có trách nhiệm. * Bạn có thể phát triển nghề nghiệp của mình theo hướng: <i>Môi giới bất động sản, Quản lý dữ liệu, Kế toán, Thanh tra xây dựng, Quản lý văn phòng.</i>	ISTP (Introvert, Sensor, Thinker, Perceiver) Bạn là một người rất thực tế. Bạn thích sự độc lập và yên tĩnh. Đôi lúc bạn cũng bốc đồng. Bạn là người theo chủ nghĩa khách quan và không dễ xúc động. *Những nghề thích hợp với bạn: <i>Lập trình vi tính, Cảnh sát, Lính cứu hỏa, Dược sĩ.</i>
---	--	--	---

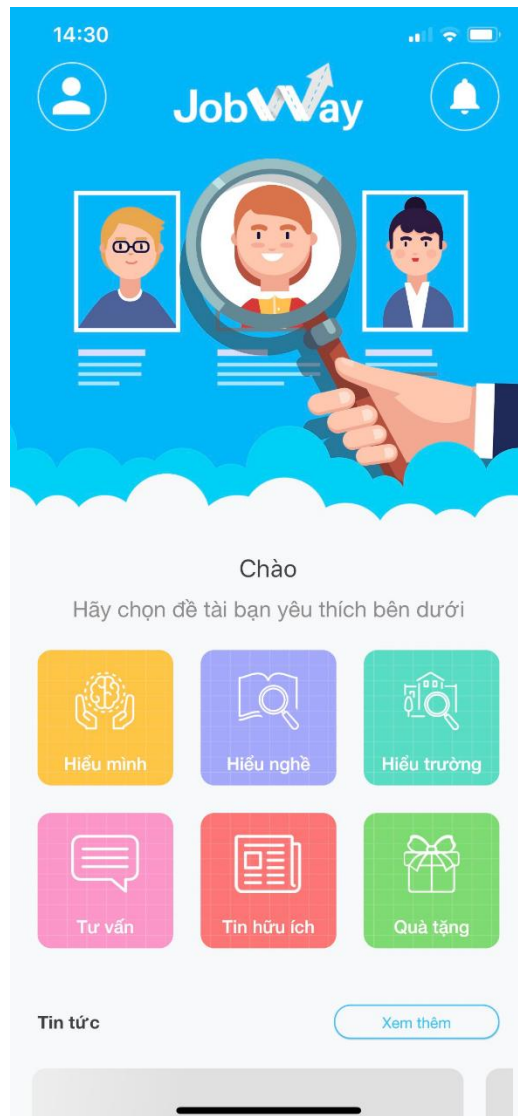

5. Ứng dụng Jobway

Thực hiện trắc nghiệm Holland và MBTI, nhận kết quả ngay để có thêm thông tin tham khảo về sở thích, tính cách, năng lực, xu hướng của bản thân.

Click vào link hoặc scan mã QR để tìm hiểu nhé!

<https://jobway.vn/download-app>

XU HƯỚNG NGHỀ NGHIỆP

Lý thuyết loại tính cách và môi trường làm việc của John Holland được ưa thích nhất, ghi nhận trong phân tích hơn 800 nghiên cứu (Sharf, 2006) được ứng dụng trong các hệ thống Self – Directed search – SDS (Holland, 2013); O*NET Interest Profiler Short Form Psychometric Characteristics (Rounds, 2010); Oregon Vocational Interest Scale – ORVIS (Pozzebon, 2013); TestGrid: Vocational Interests Australasia – VIA (TestGrid); RIASEC marker scales (Amstrong, 2008) và Plymouth Vocational Interest Inventory – PVII (Bennett, 2012)...

CHÂN DUNG NHÓM QUẢN LÝ

Lãnh đạo, chủ động

- Có sở thích lãnh đạo và thuyết phục mọi người
- Có khuynh hướng tránh những hoạt động yêu cầu quan sát tỉ mỉ, có tính chất nghiên cứu khoa học hoặc tư duy phân tích
- Có khả năng dẫn dắt, tác động, thể hiện, quản lý, tiếp thị hoặc đưa ra ý tưởng
- coi trọng sự thành công trong chính trị, lãnh đạo hoặc kinh doanh

CHÂN DUNG NHÓM XÃ HỘI

Giúp đỡ, quảng cáo

- Có sở thích và khả năng làm việc, giao tiếp với mọi người, thích đi đây đó
- Có khả năng lắng nghe tích cực, có phản hồi, tổng kết, diễn dịch, quy nạp
- Có khả năng tốt về giảng dạy, tư vấn, chăm sóc sức khỏe cho người khác, hoặc cung cấp, làm sáng tỏ thông tin
- coi trọng việc giúp đỡ mọi người và giải quyết những vấn đề về xã hội

CHÂN DUNG NHÓM KỸ THUẬT

Thực tế, sản xuất

- Có sở thích và khả năng khám phá, sử dụng máy móc, đồ vật và làm những công việc có sử dụng thao tác tay chân hoặc các công việc đòi hỏi sự khéo léo của tay chân
- Có tư duy, trí nhớ tốt, nghiêm túc thực hiện các quy trình kỹ thuật
- Thích các hoạt động ngoài trời
- Thích làm việc độc lập

CHÂN DUNG NHÓM NGHIÊN CỨU

Khám phá, phân tích

- Có sở thích và khả năng làm việc độc lập, thích quan sát, học hỏi, khám phá, phân tích, đánh giá hoặc giải quyết vấn đề khoa học – xã hội
- Có hiểu biết, có khả năng làm việc với hệ thống khái niệm khoa học, tìm ra quy trình chung để trình bày dưới dạng hệ thống ký hiệu
- Có khả năng tư duy trừu tượng, có óc tò mò, trí tưởng tượng không gian, quan sát tinh tế, ham thích tìm hiểu

CHÂN DUNG NHÓM NGHỆ THUẬT

Sáng tạo, tự do

- Thích những hoạt động sáng tạo, mang tính ngẫu hứng như: biểu diễn, nghệ thuật (ca, múa, v.v), đạo diễn, thủ công mỹ nghệ, sáng tác âm nhạc, văn thơ, làm nghề thủ công đòi hỏi khéo tay, sáng tạo (sơn mài, chạm khắc gỗ,...)
- Thường tránh những hoạt động yêu cầu phải tuyệt đối tuân theo chỉ đạo hoặc hoạt động lặp lại định kỳ
- Có khả năng làm việc thiên về tính chất nghệ thuật
- Coi trọng việc sáng tạo trong việc thể hiện ý tưởng, cảm xúc, tình cảm, sẵn sàng thử nghiệm cái mới

CHÂN DUNG NHÓM NGHIỆP VỤ

Nguyên tắc, cần trọng

- Có khả năng làm việc văn phòng, với con số, báo cáo hoặc máy móc được sắp đặt trật tự
- Có khuynh hướng tránh sự không rõ ràng, những hoạt động thiếu tổ chức
- Có khuynh hướng thích các công việc đòi hỏi chi tiết, tỉ mỉ, cẩn thận, thích tuân thủ các quy định, làm việc theo những chỉ dẫn cụ thể, rành mạch.
- coi trọng sự ngăn nắp, chặt chẽ

HIỂU NGHỀ

TÌM HIỂU THÔNG TIN NGHỀ NGHIỆP?

Trang web của tổ chức Lao động quốc tế (ILO) giới thiệu

181 ngành nghề riêng cho của Việt Nam.

Click vào link hoặc scan mã QR để tìm hiểu nhé!

https://ilo.org/hanoi/Whatwedo/Publications/WCMS_743544/lang--vi/index.htm

Trên thế giới, các quốc gia đều có bảng Phân loại nghề nghiệp quốc gia cung cấp thông tin mô tả cho hơn 500 nhóm nghề nghiệp, hơn 40.000 chức danh công việc. Trong mỗi bộ hồ sơ nghề nghiệp đều có mô tả chức danh công việc, nhiệm vụ trách nhiệm, những công việc điển hình cần thực hiện, những công việc thay thế và thông tin về các ngành nghề liên quan.

Click vào link hoặc scan mã QR để tìm hiểu nhé!

<https://www.cacareerzone.org/clusters?>

<https://www.jobbank.gc.ca/home>

Tại Việt Nam, bên cạnh ILO, hiện cũng đã có hệ thống ngân hàng việc làm được các tổ chức xây dựng

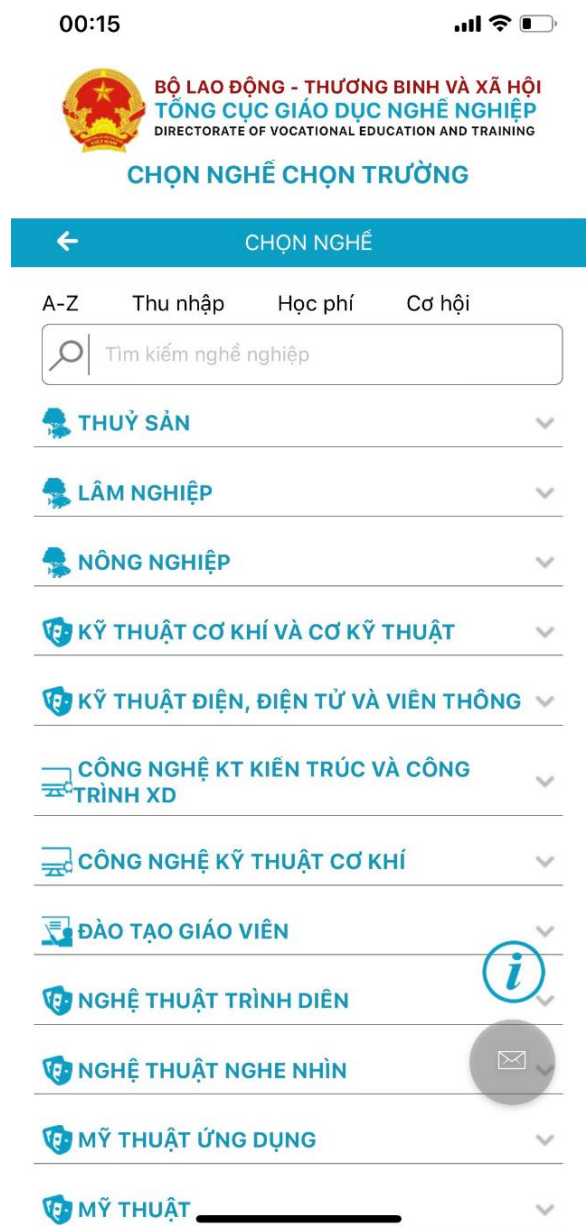
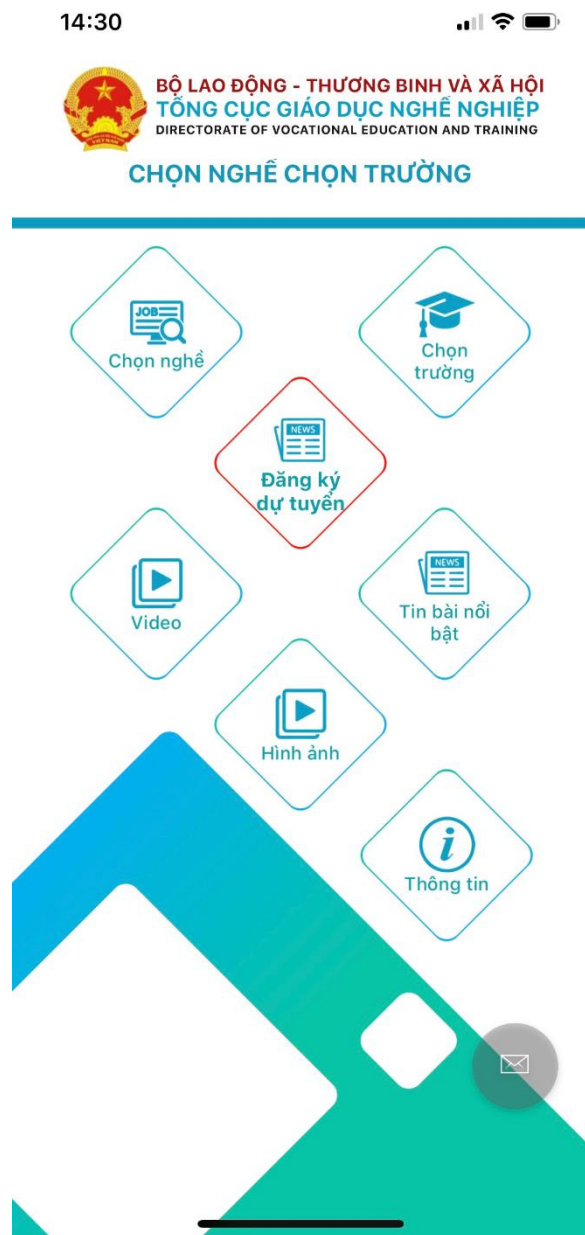
<https://www.vietnamworks.com/>

<https://www.careerlink.vn/>

Ứng dụng Chọn nghề do Bộ Lao động-Thương binh & Xã hội phát triển

HIỂU TRƯỜNG

DANH MỤC CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC

Thông tin tuyển sinh gồm thông tin

200 trường....

Click vào link hoặc scan mã QR để tìm hiểu nhé!

<https://www.thongtintuyensinh.vn/Default.htm>

NGUYÊN TẮC CHỌN TRƯỜNG

Mức độ
uy tín

Khu vực
địa lý

Cơ hội
việc làm

Cơ sở
vật chất

Điều kiện
tuyển sinh

Cơ hội hợp tác,
trao đổi với các
trường ở nước
ngoài

Học phí

Mô hình
đào tạo

Học bổng

LẬP KẾ HOẠCH VÀ RA QUYẾT ĐỊNH NGHỀ NGHIỆP

Nghề 1

Nghề 2

Nghề 3

- Tìm hiểu đặc điểm, yêu cầu của nghề
- Cơ hội việc làm
- Nơi làm việc

Chọn ngành học phù hợp
với nghề nghiệp

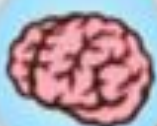
- ✓ Trình độ tối thiểu
- ✓ Điều kiện dự tuyển
- ✓ Cơ sở đào tạo
- ✓ Thời gian đào tạo

- ✓ Rèn luyện phẩm chất
- ✓ Rèn luyện năng lực
- ✓ Trải nghiệm nghề nghiệp

LẬP KẾ HOẠCH VÀ RA QUYẾT ĐỊNH NGHỀ NGHIỆP

BỘ KỸ NĂNG MÀ NGƯỜI SỬ DỤNG LAO ĐỘNG YÊU CẦU

NHẬN THỨC

Tư duy sáng tạo và phê phán, khả năng trình bày, tính toán, giải quyết vấn đề, khả năng ghi nhớ và tốc độ tư duy

HÀNH VI VÀ XÃ HỘI

Kỹ năng mềm, kỹ năng xã hội, kỹ năng sống, đặc điểm tính cách

KĨ THUẬT

Các kỹ năng liên quan đến một nghề cụ thể

NHỮNG KỸ NĂNG QUAN TRỌNG NHẤT MÀ NGƯỜI SỬ DỤNG LAO ĐỘNG Ở VIỆT NAM YÊU CẦU

KỸ NĂNG KỸ THUẬT LIÊN QUAN
TRỰC TIẾP ĐẾN CÔNG VIỆC
KỸ NĂNG GIAO TIẾP
KỸ NĂNG GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ
KỸ NĂNG LÀM VIỆC NHÓM
KỸ NĂNG LÀM VIỆC ĐỘC LẬP

Công Nhân

Nhân Viên Văn Phòng

KỸ NĂNG KỸ THUẬT LIÊN QUAN
TRỰC TIẾP ĐẾN CÔNG VIỆC
KỸ NĂNG LÃNH ĐẠO
KỸ NĂNG GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ
TƯ DUY SÁNG TẠO VÀ PHÊ PHÁN
KỸ NĂNG GIAO TIẾP

**GIAO TIẾP THÀNH THẠO BẰNG TIẾNG MẸ ĐỂ
GIAO TIẾP THÀNH THẠO BẰNG NGOẠI NGỮ**

Quy trình hướng nghiệp cho bản thân

1. Xác định điều muốn làm

- Thích làm gì
- thích điều gì
- Các giá trị mang lại hạnh phúc

2. Xác định những khả năng có thể làm tốt

- Sức khỏe
- Tổ chất
- Năng khiếu
- Năng lực khác

3. Tìm hiểu thế giới nghề nghiệp trong lĩnh vực mong muốn

- Nghề, việc làm
- Môi trường làm việc
- Điều kiện làm việc

4. Tìm hiểu các tiêu chuẩn của lĩnh vực nghề

- Yêu cầu về sức khỏe
- Yêu cầu kỹ năng
- Yêu cầu đặc biệt khác

8. Duy trì tích cực

- Nỗ lực thực hiện mục tiêu
- Dành nhiều thời gian cho trải nghiệm nghề
- Học hỏi người đi trước

7. Đăng ký một chương trình giáo dục – đào tạo

- Xác định bậc đào tạo
- Xác định uy tín cơ sở đào tạo
- Xác định các điều kiện của cơ sở đào tạo
- Xác định các lợi thế của các cơ sở đào tạo

6. Đánh giá sự lựa chọn tối ưu

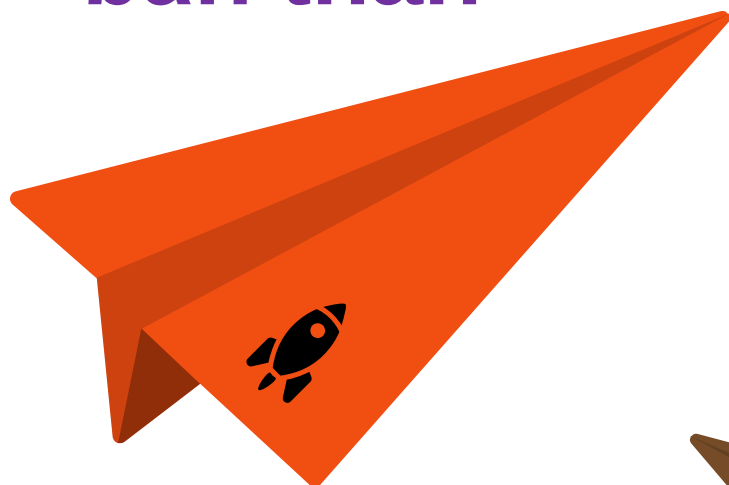
- Thống nhất giữa yêu cầu và khả năng
- Thống nhất nguyện vọng của gia đình và mong muốn của con

5. Tìm hiểu những khó khăn phải đối mặt

- Bản thân
- Gia đình
- Cơ hội việc làm

Những năng lực cần có của Công dân Thế kỷ 21 và tự học để rèn luyện bản thân

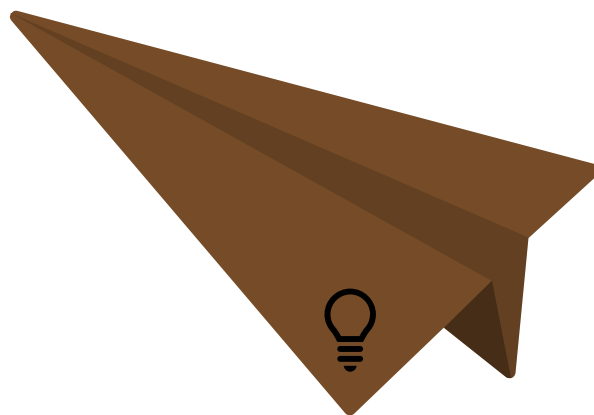

Kỹ năng nền tảng

- Đọc và viết
- Tính toán
- Khoa học
- ICT
- Tài chính
- Văn hóa và con người

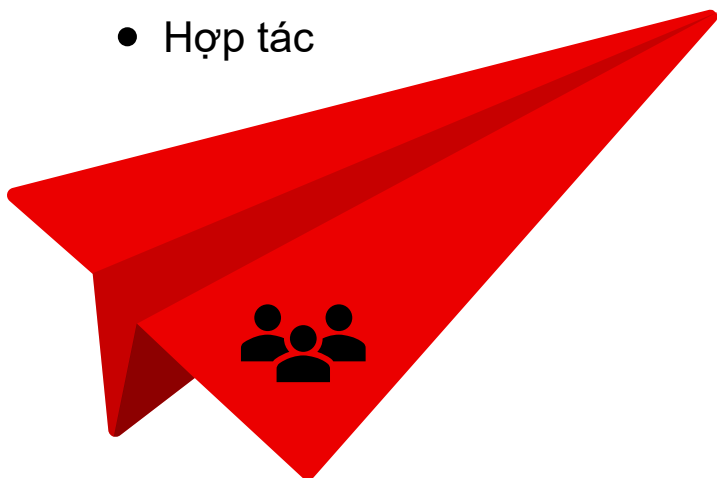
Kỹ năng xử lý vấn đề khó khăn

- Tư duy phê phán
- Sáng tạo
- Giao tiếp
- Hợp tác

Kỹ năng sống trong xã hội toàn cầu

- Ham học hỏi
- Chủ động
- Kiên trì
- Thích ứng
- Lãnh đạo
- Nhận thức về văn hóa và xã hội

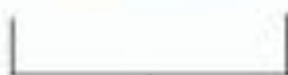
TỰ HỌC – HỌC SUỐT ĐỜI

M O O C

MASSIVE

Các lớp học quy
mô lớn có thể bao
gồm tới đa
100.000 sinh viên

OPEN

Đăng ký mở cho
tất cả mọi người
trên thế giới

ONLINE

Khóa học được
thực hiện trực
tuyến hoàn toàn

COURSE

Học tương tự như
các khóa học ở
đại học

Hỏi - Đáp

Việc lựa chọn nghề có phải là yếu tố quyết định đến sự thành công nghề nghiệp trong tương lai?

Như chúng ta thấy, có rất nhiều yếu tố quyết định đến sự thành công trong tương lai và hướng nghiệp là một trong những yếu tố đó.

Chọn nghề không thể chỉ dựa vào mối quan hệ thân quen, cơ hội việc làm mà còn cả xu thế xã hội. Chính vì vậy, lựa chọn nghề nghiệp là một trong những yếu tố quyết định đến sự thành công như mong muốn trong tương lai.

Hiện nay học sinh thường mắc phải những sai lầm gì trong việc lựa chọn ngành học?

Sai lầm của nhiều bạn học sinh hiện nay là thường hướng đến các ngành, hay những trường thầy hay mà không cần biết mình có phù hợp hay không.

Tỷ lệ học sinh chọn ngành, chọn trường dựa trên cảm tính và xu hướng đám đông rất nhiều, trong khi các bạn lại ít quan tâm đến nhu cầu nhân lực trong lĩnh vực nghề nghiệp đó.

Thưa thầy cô, hiện tại em thấy có nhiều bạn đang lựa chọn ngành nghề theo dư luận, đó là những ngành “hot” và gắn cách mạng 4.0. Vậy thầy cô có chia sẻ gì cho chúng em trong mùa tuyển sinh năm nay?

Hiện nay, một số cơ sở giáo dục đại học có xu hướng mở ngành mới theo xu thế với tên gọi hấp dẫn nhằm thu hút sinh viên. Đó là những ngành thường được nhắc lại nhiều lần trên truyền thông, chẳng hạn như những ngành gắn với công nghiệp 4.0, IT, thế giới ảo, trí tuệ thông minh, big data...

Mặc dù đây là những ngành đáp ứng xu thế của xã hội theo hướng phát triển song chúng ta không nên ngộ nhận tất cả các ngành đó đều phù hợp với mọi cá nhân. Bởi vậy, những ngành này tuy vừa là cơ hội nhưng cũng là thách thức, thậm chí có những nguy cơ cực lớn đối với chúng ta nếu như chỉ chọn nghề dựa theo dư luận, xu thế mà không tính toán một cách hợp lý. Đây là một cảnh báo cần lưu tâm vì rất nhiều bạn trẻ chúng ta cứ nghe tên ngành nghề hay, hoành tráng là bị thu hút song thực tế khi vào học lại nhận thấy không phù hợp.

Thưa thầy cô, có những hệ lụy nào không nếu chúng em chọn sai ngành nghề?

Nếu chọn sai nghề, hệ lụy sẽ không xảy ra ngay nhưng có thể sau 5 năm, thậm chí là 20 - 30 năm sau mới xảy ra, lúc đó chúng ta không thể thay đổi được. Một số nghiên cứu gần đây cho thấy, nhiều bạn khi đăng ký xét tuyển chủ yếu dựa vào năng lực học tập nên bạn học càng giỏi càng có nhiều cơ hội trúng tuyển vào những ngành "hot", ra trường có nhiều cơ hội việc làm và thu nhập cao.

Tuy nhiên, sau khi ra trường, đi làm được 15 - 20 năm, dù có thành công nhất định nhưng sự nghiệp sẽ bị chững lại bởi họ đang cố gắng để đáp ứng công việc chứ không thực sự đam mê với công việc. Những người đạt được đỉnh cao trong sự nghiệp thường là những người đam mê với công việc và họ có sự lựa chọn đúng đắn.

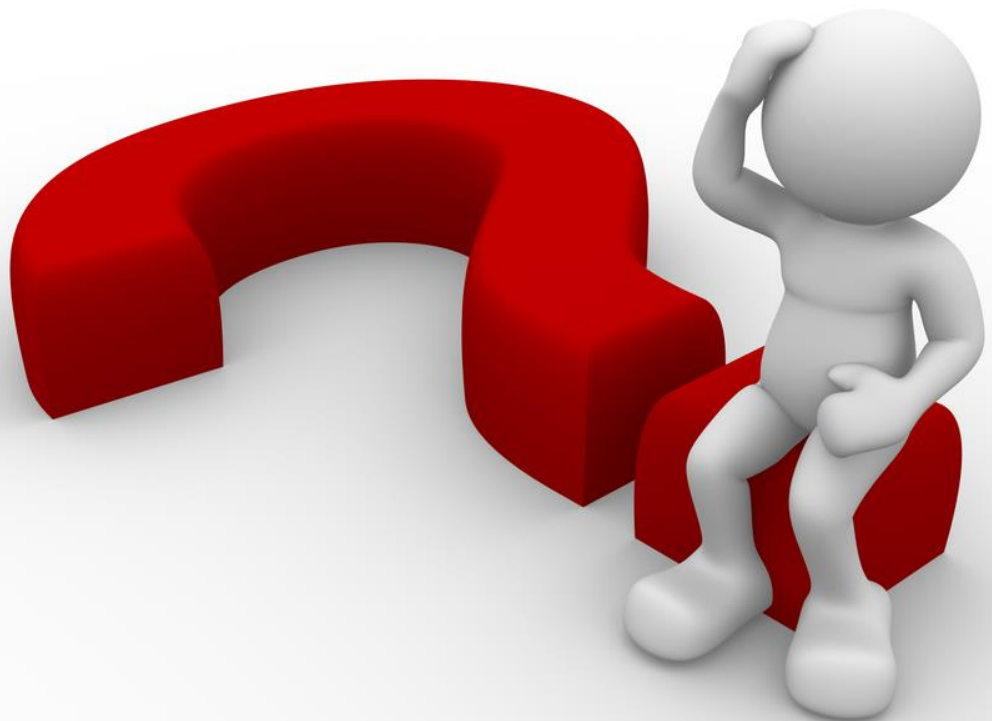
Thầy cô ơi, để có sự lựa chọn ngành chính xác, chúng em cần lưu ý điểm gì ạ?

Có rất nhiều điểm cần lưu ý khi chúng ta lựa chọn ngành nghề cho mình, song các em cần cân nhắc hai yếu tố chính. Thứ nhất, các em cần lựa chọn ngành xuất phát từ việc chọn trường, chọn nghề dựa vào cá tính, tính cách và giá trị mà mình mong muốn. Vì nghề đi theo mình suốt cuộc đời nếu không hợp thì mình sẽ không hạnh phúc khi làm việc và cũng rất khó để thành công.

Yếu tố thứ hai, khi mà chúng ta lựa chọn trường, hay nghề thì các em cần phải mở rộng diện lựa chọn. Việc đầu tiên là các em nên lựa chọn lĩnh vực chuẩn. Từ lựa chọn lĩnh vực thì mới loại trừ được những lĩnh vực mà chúng ta thực sự không có năng lực hay không hiểu biết về nó. Trên cơ sở lĩnh vực, tiếp đến chúng ta chọn ngành, sau đó chọn nghề và cuối cùng là chọn trường. Khi chọn trường, thì chúng cần phải quan tâm đến các yếu tố như: uy tín của trường, cơ sở vật chất, học phí, và điều kiện học tập tốt xem có phù hợp với mức điểm và năng lực không thì lúc đó ta mới lựa chọn.

Thầy có thể cho chúng em lời khuyên gì khi có sự phân vân về lựa chọn ngành nghề?

Hiện nay có không ít bạn vẫn đang phân vân về việc chọn ngành nghề do chưa có sự tìm hiểu kỹ ngành nghề. Chính vì vậy, các em muốn biết lĩnh vực nghề nghiệp nào đang thu hút nhiều lao động có thể lên trang web tuyển dụng hay đọc báo phần tuyển dụng xem xã hội đang cần nhân lực ngành nghề gì, xem nghề đó đòi hỏi phẩm chất kỹ năng gì và mình có đáp ứng được không thì hãy lựa chọn dựa trên những yếu tố đó sẽ giúp các em có hướng lựa chọn nghề nghiệp đúng nhất.

Em học khối C liệu có việc làm trong tương lai?

Thực tế hiện nay cho thấy, các trường tuyển sinh khối C thường đào tạo ít ngành hơn so với những trường tuyển sinh khối A, A1, D... nên thị trường việc làm cũng thu hẹp, ra trường ít với tỷ lệ sinh viên ít hơn, song vì vậy mà cạnh tranh việc làm cũng thấp. Tuy nhiên, trong xã hội phát triển, bên cạnh các ngành khối liên quan đến kỹ thuật cũng có rất nhiều ngành xã hội cơ hội việc làm cao, chẳng hạn như ngành tâm lý học, ngành sư phạm.

Vậy em có nên chọn học ngành nghề theo định hướng của người thân gợi ý?

Như các em biết, tài năng mới là thước đo quan trọng để đảm bảo cho một công việc ổn định. Chính vì thế nếu được gia đình xin hộ, việc làm đó có bền vững và thăng tiến hay không thì lại phụ thuộc năng lực và đam mê của chính em. Vậy theo thầy, chúng ta nên loại bỏ ngay suy nghĩ ỷ lại vào gia đình, bởi trong việc chọn ngành nghề, bố mẹ không thể là lá chắn che chở suốt đời cho con.

Thầy cô có thể cho biết em nên chọn ngành nghề như thế nào?

Điều đầu tiên các em cần quan tâm là hiện có những ngành gì và ngành đó đào tạo nghề gì, có phù hợp với sở thích và đam mê các em mong muốn theo đuổi hay không?. Bởi vì những nghề đó sẽ quyết định sự theo đuổi lâu dài của chúng ta. Nếu chúng ta chỉ định hướng vào trường, nghĩ rằng trường tốt trên, trường danh tiếng là thành công, hay cứ đi du học là dễ xin việc thì đó chỉ là sự ngộ nhận. Vấn đề chính là công việc đó, lĩnh vực đó, chuyên ngành đó có phát huy được tố chất của mình hay không, có đảm bảo được sự đam mê của mình lâu dài hay không?

Chúng em có nên chọn nghề theo cảm tính?

Theo một kết quả nghiên cứu về lựa chọn ngành của học sinh năm thứ nhất trường đại học cho thấy 65% các em chưa hiểu được ý nghĩa của ngành học mà mình đăng ký, 50,8% không biết học xong ra làm gì và trên 75,6% sinh viên cảm thấy không thỏa mãn với ngành học của mình. Những sai lầm mà các em thường gặp đó là lựa chọn ngành nghề theo cảm tính. Các em thường chỉ hướng vào ngành nghề mà chúng ta thấy hay, dựa trên đám đông mà ít quan tâm ngành nghề đó có cần nhiều nguồn nhân lực hay không. Chính vì vậy, để lựa chọn ngành nghề chính xác, các em cần lưu ý, phải xuất phát lựa chọn ngành nghề dựa vào cá tính, tính cách của mình cũng như giá trị mà mình mong muốn. Bởi nghề nghiệp sẽ theo mình suốt cả cuộc đời, nếu không hợp mình sẽ không hạnh phúc khi làm, gắn bó với nó và rất khó có thể thành công. Yếu tố thứ hai, khi lựa chọn nghề các em cần mở rộng diện ngành nghề lựa chọn, từ lĩnh vực để làm cơ sở để chọn ngành, từ đó dẫn đến chọn chuyên môn và cuối cùng là chọn trường phù hợp, đáp ứng cơ sở vật chất. Ngay cả lĩnh vực hẹp, nếu chúng ta lựa chọn, học tập tốt, có năng lực thật sự thì chúng ta vẫn có cơ hội việc làm rất cao.

Tại sao tỷ lệ tốt nghiệp đại học ra
vẫn thất nghiệp nhiều?

Đúng vậy. Hiện nay nếu nói về thị trường lao động thì những lĩnh vực liên quan đến nghiên cứu, quản lý lại tuyển dụng rất ít. Những người ở trình độ chuyên viên hành chính thì rất ít, trong khi người làm trực tiếp thì lại tuyển dụng rất nhiều. Chính vì vậy mà thực tế học sinh chọn trường nghề, cao đẳng nghề thường thấp hơn. Đây cũng chính là lí do mà tỷ lệ đại học ra trường thất nghiệp khá cao, do chưa có sự lựa chọn đúng ngành nghề đáp ứng sở thích, đam mê, phù hợp và thể hiện tốt về năng lực với ngành đã học nên chưa đáp ứng được nhu cầu tuyển dụng.

Phương án học cao đẳng hay trường nghề có phải là lựa chọn an toàn hiện nay?

Chọn cao đẳng hay trung cấp hay đại học thì tùy thuộc bậc học đó có đào tạo nghề mà các em đam mê hay không? Có những nghề chỉ đào tạo bậc trung cấp không đào tạo đại học, và ngược lại.

Chính vì vậy, cần phải xuất phát từ nghề mình chọn, căn cứ điều kiện gia đình mình mà lựa chọn từ bậc thấp nhất sau đó tiến dần ở bậc cao hơn, thì đó là sự lựa chọn thông minh bền vững. Không phải cứ học đại học ra thì sẽ được làm công việc quan trọng. Muốn làm tốt nghề thì phải làm nghề. Đó là điều các bạn cần chú ý.

BỐN BƯỚC CHỌN NGHỀ

BƯỚC 1: TÔI THÍCH NGHỀ GÌ?

Hãy liệt kê những nghề mà bản thân biết và có hứng thú. Mong muốn về nghề nghiệp: cơ hội thăng tiến; môi trường làm việc; thu nhập; giờ giấc; tính chất công việc hấp dẫn; uy tín xã hội. Sau đó, hãy lập danh sách thứ tự ưu tiên nghề.

BƯỚC 2: TÔI PHÙ HỢP NGHỀ GÌ?

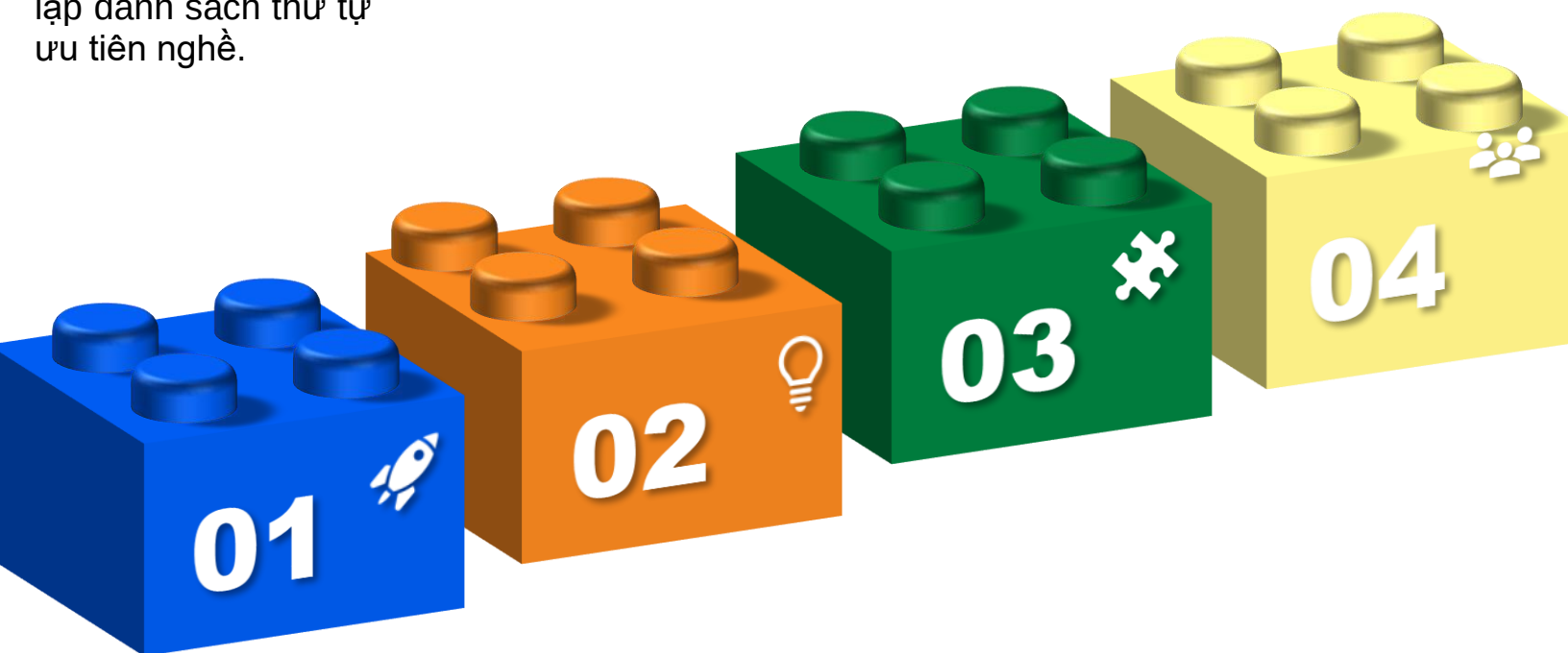
Tìm hiểu yêu cầu của từng nghề (năng lực, tính cách, điều kiện lao động...), có thể tham khảo ở mục tuyển dụng trên các báo, tạp chí để tìm điểm chung giữa yêu cầu của nghề và khả năng đáp ứng bản thân.

BƯỚC 3: TÔI CHỌN NGHỀ GÌ?

Nghề bản thân thích; nội dung công việc; điều kiện lao động; giá trị ý nghĩa đối với bản thân; các cơ hội - nghề bản thân có năng lực đáp ứng; sức khỏe; năng lực học tập; điều kiện gia đình.

BƯỚC 4: TÔI NÊN HỌC Ở ĐÂU?

Nghề đó thuộc lĩnh vực nào - trường nào có đào tạo lĩnh vực đó; lập danh sách ưu tiên các trường công lập - dân lập; điểm chuẩn - chỉ tiêu tuyển sinh; danh tiếng - uy tín (thời gian thành lập - thành tích); thời gian đào tạo (đại học - cao đẳng - trung cấp); địa điểm đào tạo (gần nhà - xa nhà).

Em nên làm gì khi đã là sinh viên và đang theo học một ngành nhưng phát hiện ra mình không hứng thú, đam mê với lựa chọn đó?

Nếu các em chọn nhầm ngành mà công việc học có liên quan đến công việc sau này muốn thay đổi thì các bạn nên tiếp tục học hết, sau đó chuyển hướng như học văn bằng hai, hoặc 1 chứng chỉ nghiệp vụ để đỡ phí. Nhưng nếu trái ngược hoàn toàn thì phải chấp nhận từ bỏ dứt khoát, để chọn công việc khác, chứ không thì sẽ rất lãng phí thời gian. Việc này cần phải chọn càng sớm càng tốt, vì để lâu, khi đi làm rồi chọn lại càng khó

Nếu như nghề nghiệp mà em mơ ước không phải nghề phù hợp với nhu cầu của thị trường lao động thì phải chăng em nên từ bỏ mơ ước đó để đi theo đòi hỏi của thị trường?

Nếu các em đã có ước mơ thì không nên dễ dàng từ bỏ nó. Vì ước mơ có thể giúp các em có động lực vượt qua nhiều trở ngại và giúp các em thành công hơn những công việc mà các em không yêu thích. Một công việc không phải là xu thế chung của thị trường nhưng vẫn có chỗ cho những người biết đam mê, nỗ lực.

Thí sinh nên quan tâm đến
những vấn đề gì khi chọn
ngành học?

Khi các bạn quyết định lựa chọn một lĩnh vực nghề nghiệp để xây dựng một sự nghiệp vững chắc cho bản thân và đóng góp cho xã hội, các bạn cần cẩn trọng tìm hiểu xem bản thân thực sự thích thú với loại công việc nào; năng lực sức khỏe, thể chất của mình ra sao; mình thích làm việc trong môi trường như thế nào; mong muốn về tiền lương, cơ hội thăng tiến ra sao... Tiếp đến các bạn mới đi tìm kiếm loại công việc đáp ứng được nhiều nhất những mong muốn và khả năng của mình. Sau đó, các bạn phải tìm các cơ sở đào tạo có đào tạo lĩnh vực nghề nghiệp mà mình đã lựa chọn. Cuối cùng căn cứ vào điều kiện gia đình, năng lực học tập để lựa chọn một cơ sở đào tạo phù hợp.

Ngành học

Địa điểm
học

Cơ hội
việc làm

Chi phí

**Chọn
trường**

Cơ sở
vật chất

Dịch vụ cho
người học

Đội ngũ
giáo viên

Thành tựu
về mặt
học thuật

HỆ QUẢ CỦA VIỆC CHỌN NGÀNH NGHỀ KHÔNG PHÙ HỢP

Việc chọn sai nghề của cá nhân không chỉ ảnh hưởng trực tiếp tới chính bản thân các em mà còn có những ảnh hưởng tới sự phát triển chung của nền kinh tế – xã hội.

Đối với cá nhân

- Không phát huy được hết năng lực, tố chất của mình trong công việc, giảm năng suất và hiệu quả lao động. Từ đó sẽ gây tâm lí chán nản, thất vọng, thiếu tự tin và mất đi động lực để làm việc. Cuộc sống tinh thần trở nên căng thẳng, mệt mỏi và lâu dần chuyển thành bệnh mãn tính, làm giảm sút chất lượng sống và hiệu quả công việc.
- Luôn cảm thấy không thoả mãn trong công việc dẫn tới trì hoãn thực hiện các việc được giao, tìm mọi cơ hội trốn việc, bỏ việc.
- Muốn bắt đầu đào tạo lại nghề khác thì cũng tốn kém thời gian, chi phí.

Đối với xã hội

- Giảm sút chất lượng đào tạo, gây lãng phí cho công tác đào tạo và đào tạo lại.
- Nhiều người có khả năng, nhu cầu lại không được đào tạo trong khi người khác được đào tạo nhưng ra trường phải đào tạo lại hoặc phải chuyển sang lĩnh vực nghề nghiệp khác gây tổn chi cho xã hội.
- Chất lượng nguồn nhân lực sau đào tạo không đảm bảo dẫn tới năng suất lao động không cao, nảy sinh nhiều xáo trộn cho hoạt động của các doanh nghiệp, tổ chức bởi các hiện tượng như bỏ nghề, chuyển nghề....
- Các doanh nghiệp mất thêm chi phí đào tạo và đào tạo lại cho đội ngũ của mình.

Thưa thầy cô, vậy em nên làm gì khi có những ngành ở lĩnh vực hẹp phù hợp sở thích nhưng lại lo lắng về đầu ra?

Nếu chọn lĩnh vực hẹp mà các em đã tìm hiểu kỹ cũng như có đam mê thực sự thì sau khi ra trường cơ hội việc làm rất cao. Ngành càng hẹp bao nhiêu thì cơ hội xin việc làm càng dễ bấy nhiêu bởi vì có người có thể đáp ứng thay chúng ta.

Ngành càng rộng thì nhiều người học ngành khác vẫn làm được vì thế cơ hội cạnh tranh việc làm sẽ lớn. Nếu các em tìm hiểu kỹ và có năng lực thật sự, đáp ứng yêu cầu của các chuyên ngành hẹp thì hãy lựa chọn nó và hãy học tập tốt thì ra trường sẽ có việc làm bình thường. Chỉ sợ một điều rằng, chúng ta chọn ngành hẹp mà không có sự am hiểu thì đó lại là điều cực kỳ nguy hiểm

“MẸO” ĐỂ THÍCH NGHI KHI HỌC Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC

HỌC TẬP

Lên kế hoạch sớm
Lập thời gian biểu

TƯ VẤN HỌC ĐƯỜNG

Tìm kiếm sự hỗ trợ,
hướng dẫn, và giúp đỡ từ
họ. Hãy chia sẻ khi bạn
gặp khó khăn, đừng e
ngại

ĐỘC LẬP

Chia công việc thành
nhiều bước, làm từng
bước một. Đừng khiến
bản thân bị rối.

XÃ HỘI

Kết nối những người có
cùng sở thích mà bạn có
thể chia sẻ.

THỂ CHẤT

Chăm sóc sức khỏe thể
chất. Có chế độ ăn uống,
nghỉ ngơi lành mạnh, có
thói quen tập thể dục

HỖ TRỢ

Xây dựng mối quan hệ xã
hội mà ở đó mọi người
động viên, lắng nghe
nhau, giúp đỡ khi cần
thiết

TÀI CHÍNH

Sắp xếp về tài chính để
bạn có thể biết được
mình đã tiêu tiền cho
những gì (VD: tiền nhà,
đồ ăn, v.v.)

GIA ĐÌNH, BẠN BÈ

Thường xuyên liên lạc với
gia đình và bạn bè

LO LẮNG

Nếu bạn cảm thấy lo lắng
về điều gì đó lúc mới bắt
đầu làm, bình tĩnh hít thở
sâu, giãn chậm các việc
lại

TỰ CHĂM SÓC

Đừng quên chăm sóc bản
thân.

NÓI CHUYỆN

Tâm sự, chia sẻ với bạn
bè, chuyên viên tư vấn
học đường về cảm xúc,
suy nghĩ và các vấn đề

SỨC KHỎE TÂM THẦN

Áp lực, stress, lo âu là
những vấn đề khá phổ
biến. Rèn luyện các kỹ
năng ứng phó để có sức
khỏe tâm thành tích cực

Em phải làm sao hiện nay khi muốn có việc làm phải chạy tiền?

Đâu đó vẫn có những tin đồn về chuyện "chạy việc" nhưng đó không phải là cách làm phổ biến nên làm theo. Vì các em chỉ có thể thành công nếu biết chọn ngành nghề phù hợp với năng lực và ngành nghề xã hội đang thực sự cần. Việc chạy theo những ngành "thời thượng" nhưng đang dư thừa lao động là sự lựa chọn sai lầm.

Theo thầy, chúng em có thể chọn nghề nghiệp từ những sở thích cá nhân như phim ảnh, ca nhạc, du lịch, thời trang... hay không?

Các em nên dành thời gian và suy nghĩ khi chọn nghề nghiệp tương lai. Trong đó, quan trọng là đừng nhầm lẫn giữa đam mê với những thú vui cá nhân. Đầu tiên, các bạn phải gạt bỏ những sở thích liên quan đến sinh lý như thích ăn ngon, thích ngủ, thích xem phim hay chọn trường này vì có nhiều bạn gái xinh, chọn ngành công nghệ thông tin vì thích chơi điện tử...

Thực tế, khi đảm nhiệm công việc, mọi người sẽ phải gạt bỏ những cảm xúc cá nhân mà phải hướng tới giá trị công việc, đem lại lợi ích cho bản thân, xã hội. Những công việc được lựa chọn phải xuất phát từ những đam mê thực sự, đem lại giá trị cho cộng đồng thì khi theo đuổi bạn mới thấy được ý nghĩa của công việc, cảm thấy được niềm vui, sự hào hứng để bản thân luôn nỗ lực, theo đuổi.

Em nên làm gì khi yêu thích và xác định được ngành nghề nhưng lại e ngại khó tìm được việc làm vì đầu ra dư thừa?

Đúng là thực tế gần đây những ngành như quản trị kinh doanh, thương mại, ngân hàng, tài chính... vốn là những cái tên khá “hot”, được nhiều thí sinh lựa chọn lại đang được cảnh báo dư thừa nhân lực. Thầy không khuyên các em bỏ qua những ngành nghề như vậy nếu bản thân thật sự yêu thích nhưng thầy khẳng định rằng, càng là ngành nghề “hot” thì độ sàng lọc càng cao. Các em chỉ nên chọn những ngành nghề đó khi bạn có năng lực, đam mê thực sự thì sẽ không lo ra trường không có việc làm.

Em em nên làm thế nào để giải quyết những lo lắng, lúng túng trong việc chọn nghề, chọn trường?

Trước tiên, các em cần phải khám phá bản thân, biết rõ mình có năng lực ở lĩnh vực nào, có sự yêu thích, đam mê công việc gì. Việc này có thể được cụ thể hóa bằng cách tự kiểm tra trắc nghiệm bản thân thuộc nhóm cá tính nào, từ đó xem xét mình phù hợp với ngành nghề gì. Các dạng bài kiểm tra này được cung cấp miễn phí trên nhiều trang tư vấn nghề nghiệp.

Có 6 nhóm cá tính gồm có xu hướng nghiên cứu, thích tìm tòi, khám phá; xu hướng nghệ sĩ, yêu văn chương, có năng khiếu nghệ thuật, hội họa; xu hướng kỹ thuật, thích tính toán, tìm hiểu; xu hướng con người xã hội thích giao tiếp; xu hướng lãnh đạo, quyết đoán, thu hút, có ảnh hưởng đến người xung quanh; xu hướng tổ chức, thích lập kế hoạch, triển khai chi tiết... Nếu các em thuộc một trong 6 cá tính này sẽ phù hợp với những nhóm ngành nghề tương ứng

MỘT SỐ “MỆO”

CHỌN NGHỀ, CHỌN VIỆC LÀM

Dưới đây là những câu hỏi, ghi chú mà bạn có thể tham khảo sử dụng trong khi lựa chọn

Tự hỏi bản thân:

Bạn thích và hứng thú với những gì?

So sánh các nghề với nhau:

Nghề nào có những đặc điểm mà bạn thích?

Khám phá:

Hãy tạo một danh sách các nghề

Bạn muốn làm việc ở đâu?

Bạn cần có bằng cấp, trình độ như thế nào?

Tìm kiếm thông tin về nghề nghiệp

Qua mạng internet
Qua trường học
Qua các sự kiện tuyển dụng

Bạn muốn được làm việc cùng ai?

Bạn thích những môn học nào?

Tìm cảm hứng từ người khác

Tham gia các buổi hội thảo, nói chuyện, sự kiện về nghề nghiệp bạn quan tâm

Tạo CV cá nhân

Bạn có thích dạy học, giúp đỡ, hay đầu tư?

Chọn những khóa học phù hợp

Tích lũy thêm nhiều trải nghiệm với công việc thực tế

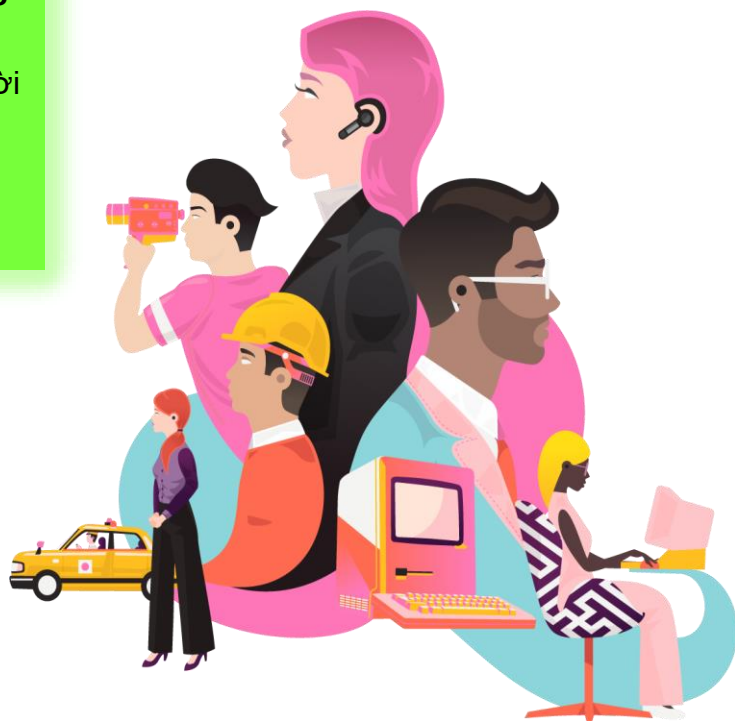
Ví dụ: công việc bán thời gian, v.v.

Rèn luyện kỹ năng mềm

Luôn tự đánh giá:

Bạn thích gì ở nghề bạn chọn? Việc bạn làm?
Làm thế nào để nâng cao các kỹ năng của bản thân?

Biết các kỹ năng bạn có

Sau khi xác định được ngành nghề, chúng em nên chọn trường thế nào để đảm bảo cơ hội trúng tuyển và ra trường có việc làm?

Sau khi chọn được ngành nghề rồi thì việc tiếp theo là chọn trường. Theo thầy, các em phải chọn những trường có uy tín, thời gian đào tạo lâu dài, được xã hội đánh giá cao. Các trường này nên là những trường đào tạo chuyên sâu, đáp ứng tốt về cơ sở vật chất và có nhiều hoạt động hỗ trợ sinh viên trong quá trình đào tạo.

Tuy nhiên, các em cũng cần hiểu, không phải cứ học trường uy tín là sau này ra trường sẽ có việc làm ngay. Nếu không chú tâm học tập, rèn luyện, không có đam mê thì ra trường vẫn không tìm được việc làm.

TƯ VẤN HƯỚNG NGHIỆP

Khi có những băn khoăn về việc chọn nghề, chọn trường, bên cạnh sự trợ giúp từ gia đình, thầy cô, bạn bè, các bạn có thể tìm kiếm sự trợ giúp từ chuyên viên tư vấn học đường.

Giúp bạn nhận diện bản thân và những gì bạn muốn với việc học tập, nghề nghiệp và cuộc sống

Giúp bạn nói lên suy nghĩ, cảm xúc, ý tưởng, những băn khoăn, lo lắng của bản thân về việc chọn nghề, chọn trường

Giúp bạn xác định những yếu tố ảnh hưởng đến sự phát triển nghề nghiệp của bạn, giúp bạn đánh giá sở thích, hứng thú, năng lực và các giá trị

Giúp bạn định hình các nguồn lực và các nguồn thông tin về nghề nghiệp

Giúp bạn xác định các bước trong việc xây dựng kế hoạch đạt được kế hoạch

Giúp bạn tìm hiểu các trường cho bậc học tiếp theo

Giúp bạn có nhận định định tốt hơn cho bài kiểm tra, bài thi đầu vào

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Armstrong, P. I., Allison, W., & Rounds, J. (2008). Development and initial validation of brief public domain RIASEC marker scales. *Journal of Vocational Behavior*, 73(2), 287-299.
- Bennett, S. J. (2012). The Development of Vocational Interests and Abilities in Secondary School Aged Children.
- Holland, J. L. (2013). Self-directed search. *Advances in Vocational Psychology: Volume 1: the Assessment of interests*, 55.
- Ngân hàng thế giới (World Bank) (2018), Tương lai việc làm Việt Nam: khai thác xu hướng lớn cho sự phát triển thịnh vượng hơn – tổng quan. <http://documents.worldbank.org/curated/en/120181533920184192/pdf/129380-VIETNAMESE-v2-WB-Future-Jobs-Tieng-Viet-25-6-2018.pdf>
- Pozzebon, J. A. (2013). VOCATIONAL INTERESTS: CONSTRUCT VALIDITY AND MEASUREMENT
- Rounds, J., Su, R., Lewis, P., & Rivkin, D. (2010). O* NET interest profiler short form psychometric characteristics: Summary. *Raleigh, NC: National Center for O* NET Development*
- TestGrid: Vocational Interests Australasia – VIA Technical Manual, <https://tg6.testgrid.com/viewfile?docNo=3893>
- Tổ chức Lao động quốc tế (2014). Sổ tay nghề nghiệp tra cứu nhanh. https://ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/---ilo-hanoi/documents/publication/wcms_743609.pdf

PHỤ LỤC

Phần 1

**Tham khảo về xu hướng nghề nghiệp 4.0
(Chương trình Bí mật tạo hóa)**

<https://youtu.be/nS65VFPYqZY>

**Định hướng nghề nghiệp cho con
(Chương trình Cà phê sáng)**

<https://youtu.be/-vD-Asqb85A>

Bài nói chuyện về Tư vấn hướng nghiệp

<https://youtu.be/PyKOpaDTe9Q>

<https://youtu.be/XC1IW013wHY>

Phần 2

Hướng dẫn sử dụng trang web trắc nghiệm tâm lý của trường Đại học Giáo dục – Đại học Quốc gia Hà Nội

<https://youtu.be/jkbceB1Q7J8>

Hướng dẫn sử dụng Trắc nghiệm hướng nghiệp – Viện Tâm lý và Tâm thần học Việt Pháp

https://youtu.be/WMCpziN_X1g

<https://youtu.be/35dtXnooHnA>

<https://youtu.be/H4u-8PmVqIs>

<https://youtu.be/QpCsCNruJjY>

<https://youtu.be/mKSpKQtlmzc>

<https://youtu.be/npDxfcSASfQ>

Hồ sơ O*net

<https://www.mynextmove.org/explore/ip>

ĐÔI NÉT VỀ NHÓM TÁC GIẢ

PGS.TS. Trần Thành Nam, tốt nghiệp chuyên ngành Tâm lý học lâm sàng tại Trường Đại học Tổng hợp Vanderbilt – Hoa Kỳ. TS. Nam đã có hơn 19 năm kinh nghiệm giảng dạy bậc đại học, sau đại học và thực hành can thiệp trị liệu. Hướng nghiên cứu gồm thích nghi và định chuẩn các trắc nghiệm; các chương trình phòng ngừa bạo lực học đường, hành vi làm cha mẹ. can thiệp lo âu trầm cảm và các vấn đề tổn thương SKTT. Là chủ biên SGK Đạo đức cấp Tiểu học, là diễn giả tích cực góp ý, phản biện xã hội trong lĩnh vực tâm lý giáo dục.

PGS. TS. Phạm Mạnh Hà hiện là Giám đốc Trung tâm hợp tác đào tạo bồi dưỡng của Trường Đại học Giáo dục, Đại học Quốc gia Hà Nội. PGS. TS. Phạm Mạnh Hà đã có 22 năm giảng dạy đại học, đã có nhiều xuất bản trong và ngoài nước, sách chuyên khảo, sách giáo trình. PGS. TS. Phạm Mạnh Hà cũng là chủ tịch hội đồng thẩm định sách giáo khoa Hoạt động trải nghiệm và Hoạt động trải nghiệm hướng nghiệp. Ngoài ra, PGS. TS. Phạm Mạnh Hà đã là diễn giả, chuyên gia tư vấn hướng nghiệp, giáo dục kỹ năng sống của Bộ GD&ĐT, VTV, Báo Tuổi trẻ, VTC...

TS. Hoàng Gia Trang tốt nghiệp Tiến sĩ Tâm lý học tại Trường ĐH Picardie (Cộng hòa Pháp), hiện là giảng viên của Khoa các Khoa học Giáo dục, trường Đại học Giáo dục, Đại học Quốc gia Hà Nội. TS. Hoàng Gia Trang cũng là chuyên gia hướng nghiệp cho Tổ chức Lao động quốc tế (ILO) và Bộ Giáo dục và Đào tạo.

ThS. Nguyễn Phương Hồng Ngọc hiện là nghiên cứu sinh của chương trình Tâm lý học lâm sàng trẻ em và vị thành niên của trường Đại học Giáo dục, Đại học Quốc gia Hà Nội. ThS. Nguyễn Phương Hồng Ngọc đã có kinh nghiệm thực hành và nghiên cứu về bạo lực học đường, bắt nạt trực tuyến ở thanh thiếu niên và các vấn đề sức khỏe tâm thần.